

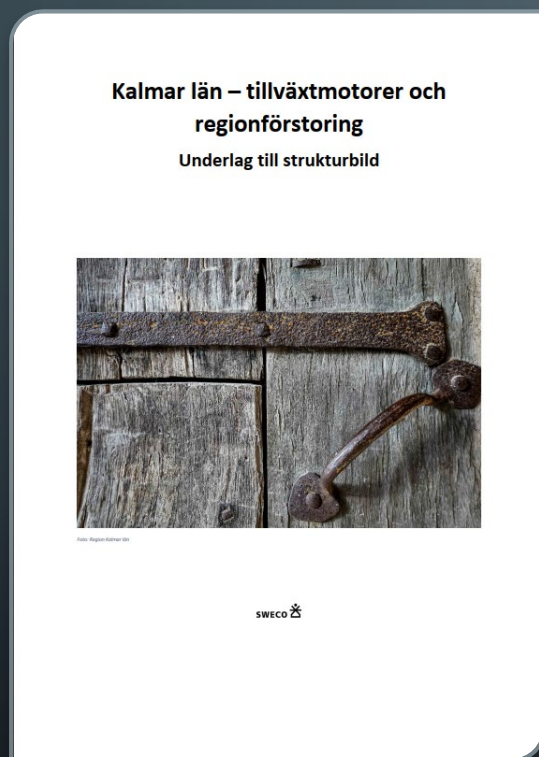
KALMAR LÄNS TILLVÄXTMOTORER OCH REGIONFÖRSTORING

UNDERLAG TILL STRUKTURBILD FÖR KALMAR LÄN

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDEN DEN 26 MAJ 2021

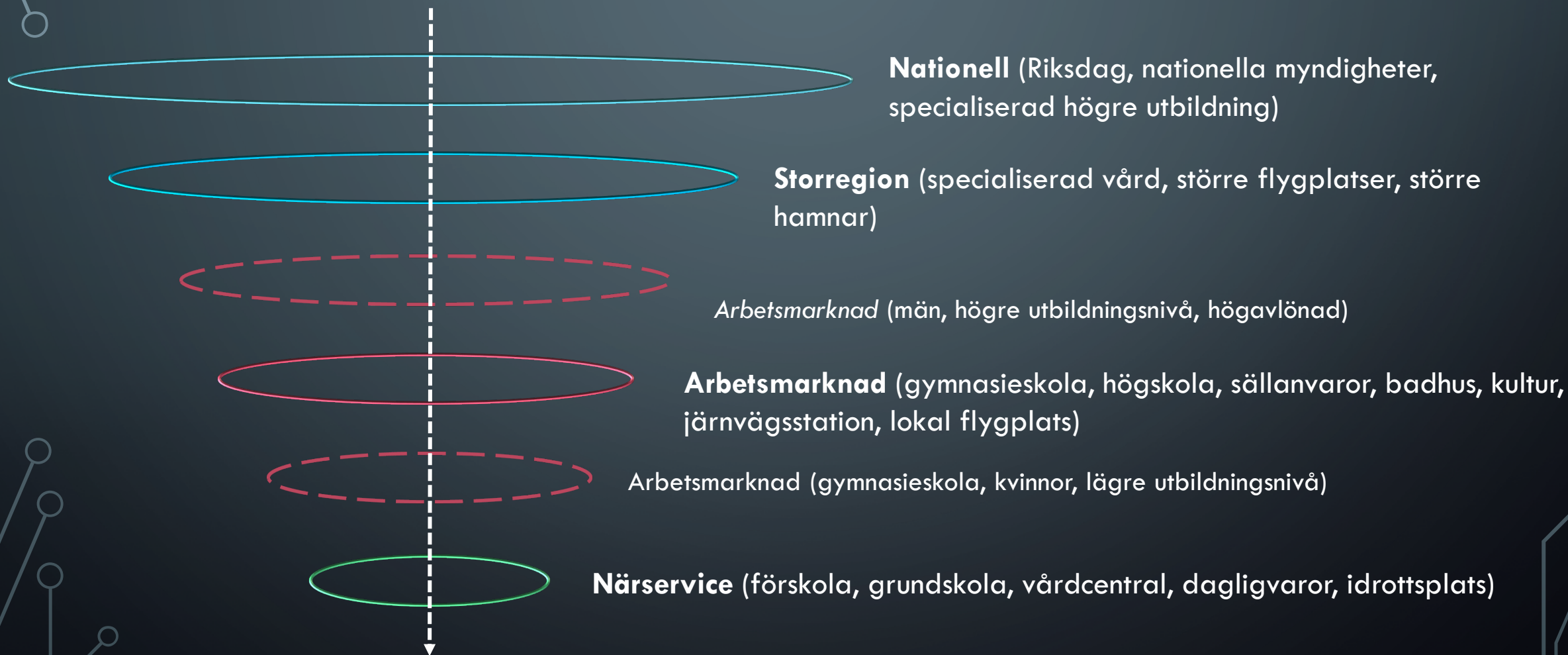
Henrik Andersson & Ulf Johansson

SWECOS UPPDRAG

1. Kalmar kommun som tillväxtmotor
2. Andra tillväxtmotorer som kan påverka Kalmar län?
3. Hur gå från 4 till 3/2 arbetsmarknadsregioner?
4. Kan arbetsmarknaderna förstöras på annat sätt än genom transportinfrastruktur?

FUNKTIONELLA REGIONER PÅ OLIKA NIVÅER

LOKALA ARBETSMARKNADSREGIONER "LA-REGIONER"

1985	2002	2006-2019
Kalmar	Kalmar	Kalmar
Oskarshamn	Oskarshamn	Oskarshamn
Västervik	Västervik	Västervik
Vimmerby	Vimmerby-Hultsfred	Vimmerby-Hultsfred
Emmaboda	Emmaboda	
Hultsfred		

TILLVÄXTMOTOR – I RELATION TILL OMLANDET

Kraft och spridningsförmåga avgörs bl.a. av:

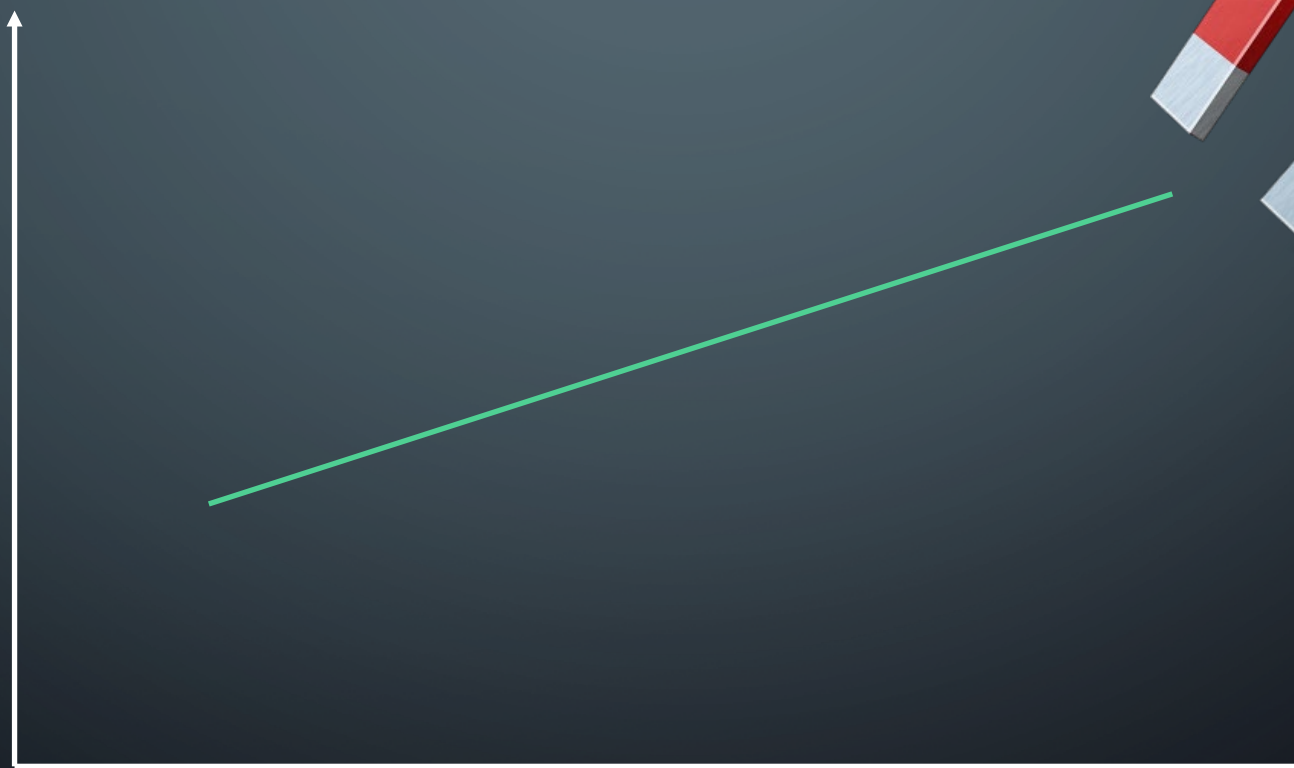
- Storlek och tillväxt av befolkning och jobb
- Hög tillgänglighet
- Hög koncentration av arbetsplatser
- Positiv nettopendling
- Stor branschspridning
- Funktioner av betydelse för omlandet (t.ex. vård, utbildning, handel, kultur)

ÖKAD TÄTHET STIMULERAR UTVECKLING

Utvecklingskraft

- Antal branscher
- Konkurrens
- Sysselsättning
- Nyföretagande
- Innovationer
- Lönenivå/produktivitet
- Offentlig service
- Utbildningsnivå
- Etc.

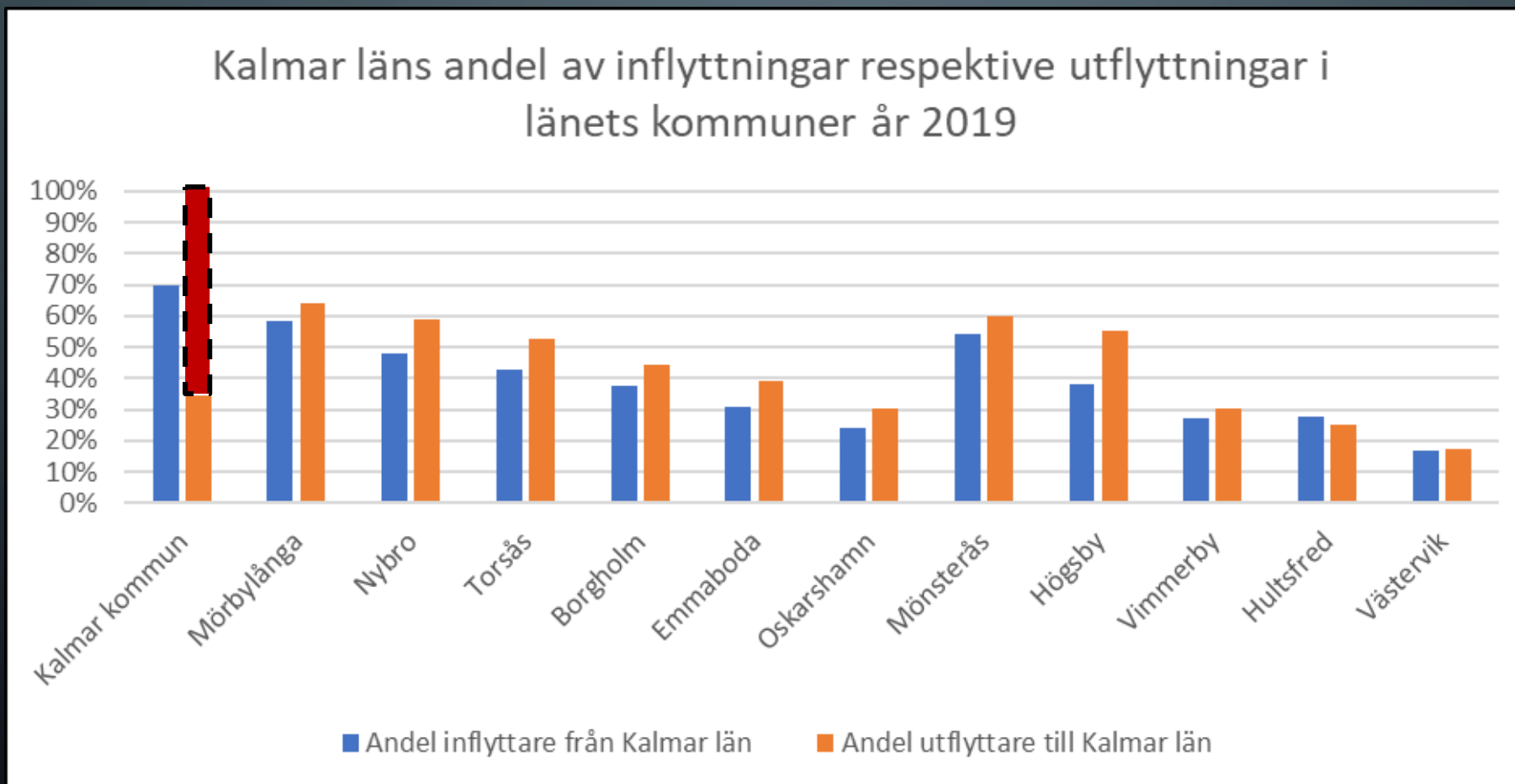

**Befolkningens mängd/
befolkningstäthet**

VIKTIGT MED FORMEN FÖR HÅLLBAR REGIONFÖRSTORING

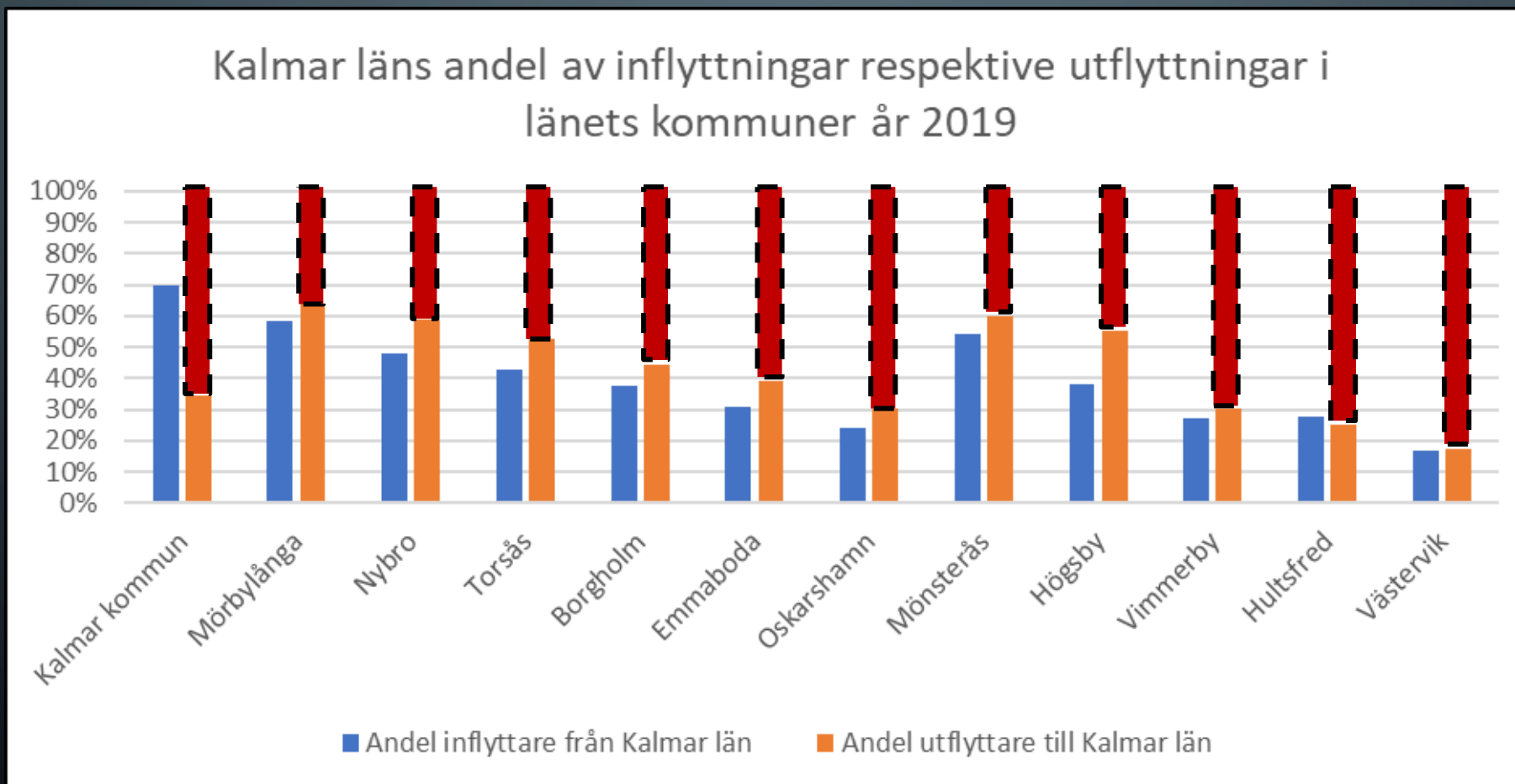

DE SOM FLYTTAR UT FRÅN KALMAR KOMMUN LÄMNAS LÄNET

DE SOM FLYTTAR UT FRÅN ÖVRIGA KOMMUNER LÄMNAS OFTA LÄNET

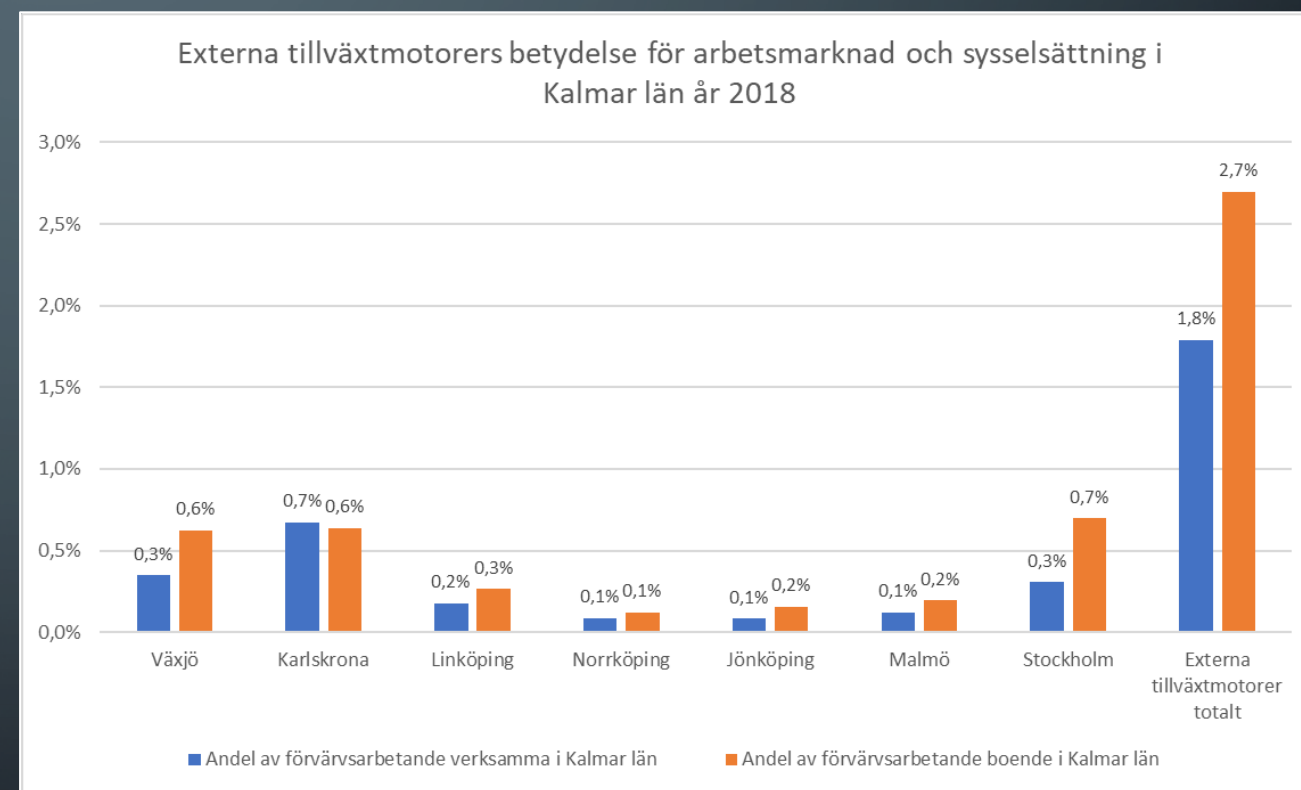

TILLVÄXTMOTORN KALMAR KOMMUN

- Presterar väl
  - I nivå med jämförbara tillväxtmotorer
  - Starkast utveckling i Kalmar län
- Bidrar mycket inom den egna LA-regionen
  - Omfattande och dubbelriktat utbyte med grannkommunerna
- Bidrar till att behålla invånare i länet
- Bidrar inte till norra delen av länet pga. för långa avstånd och restider
- Måste ges förutsättningar att utvecklas vidare

EXTERNA TILLVÄXTMOTORER HAR LITEN BETYDELSE FÖR KALMAR LÄN

- Växjö och Karlskrona viktigast
  - Sysselsättning
  - Kompetensförsörjning
  - In- och utflyttning
- Linköping och Norrköping avlägsna, men tillför utbud av handel, kultur, transporter
- Malmö viktigare än Göteborg
- Omfattande utbyte med Stockholm i absoluta tal. I synnerhet Kalmar kommun.

Källa: Statistiska Centralbyrån

BEROENDET MELLAN KOMMUNERNA

- Bara Kalmar och Ölandskommunerna har fått fler sysselsatta som också bor i kommunen 2008-18
- Alla kommuner har haft en starkare utveckling av pendling till andra kommuner än den inomkommunala
- Vårt beroende av varandra har ökat
- Behov av att stärka den regionala planeringsnivån
- Viktigt att tänka större än Kalmar län

ATT GÅ FRÅN 4 TILL 2/3 LA-REGIONER MED NUVARANDE INFRASTRUKTUR TAR FLERA DECENNIER

Från	Till	Andel utpendlare	Antal pendlare	Förändring av antal pendlare 2008–2018	Teoretisk beräkning: tid till integration
Vimmerby	Västervik	3,7 %	286	+ 18	319 år
Västervik	Vimmerby	2,9 %	475	+ 170	73 år
Västervik	Oskarshamn	2,7 %	444	+ 159	78 år
Oskarshamn	Kalmar	2,2 %	281	+ 73	132 år
Kalmar	Oskarshamn	1,6 %	560	+ 241	106 år

FRÅN 4 TILL 2/3 LA-REGIONER FUNGERAR DÅLIGT SOM MÅL FÖR DET REGIONALA UTVECKLINGSARBETET

- Stora investeringar i statlig infrastruktur (Region och kommuner låg rådighet)
- Allt för avlägset mål
- Mindre nytta när avlägsna LA-regioner integreras
  - Färre personer kan pendla
  - Små "klusterfördelar" för företagen
- Onödigt att begränsa till Kalmar läns geografi

SLUTSATSER OCH BUDSKAP 1 / 2

1. Utveckla den fysiska och digitala infrastrukturen för att maximera tillgängligheten
2. Regional utveckling är inget nollsummespel. Problemen uppstår när administrativa gränser inte stämmer med hur invånare och verksamheter agerar i sin vardag.
3. Kalmar kommun är en god tillväxtmotor, men har avtagande betydelse med avståndet
4. Tillväxtmotorer utanför länet har enskilt och tillsammans liten betydelse för Kalmar län.
5. Det ömsesidiga beroendet mellan kommunerna växer och ställer krav på ytterligare samarbeten och behovet av att stärka den regionala samplaneringen.

SLUTSATSER OCH BUDSKAP 2/2

6. Att gå från 4 till 2 LA-regioner framstår som ett orealistiskt mål för det regionala utvecklingsarbetet.
7. Fortsätt utveckla transportsystemet och tillgängligheten, men bl.a. följande strategier är mer effektiva:
  - a) Fortsätt utveckla kollektivtrafiken för att fördjupa dagens LA-regioner samt mellan kommuner både inom och utom länet.
  - b) Fortsätt utveckla de starka stråken och relationerna
  - c) Region Kalmar län och kommunerna bör utveckla en särskild strategi för den norra länsdelen.
8. Kalmar län kan erbjuda hög livskvalitet och digitaliseringen skapar nya möjligheter. Men:
  - Endast cirka 20 % av arbetskraften i länet kan arbeta hemifrån.
  - Digitaliseringen präglas av samma drivkrafter och logik som gynnar de redan starka.
9. Utveckla en sektorsövergripande mobilitetsstrategi. Genomför ett scenarioarbete med olika intressegrupper och geografier för att skapa samsyn kring hur Region Kalmar läns mål bäst kan uppnås.
10. Ett tydligt politiskt ledarskap omsätter analysen i strategier och aktiviteter för att stärka hela Kalmar län.